

TÜBİTAK Başkanı Mandal, Bursiyeri Olduğu Humboldt Vakfı'nın Toplantısına Katıldı

Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren Mandal, aynı zamanda panelist olarak da katkı sundu

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, Alexander von Humboldt Vakfı desteğiyle, 12 - 14 Nisan 2023 tarihlerinde Ankara Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen "Humboldt Koleji 2023 Ankara Disiplinlerarası Malzeme Bilimindeki Son Gelişmeler: Fizik, Kimya ve Biyolojiden Perspektifinden" toplantısının açılış konuşmasını gerçekleştirdi; 13 Nisan 2023 tarihinde yapılan "Bilimde Almanya – Türkiye İş Birliği" paneline de panelist olarak katıldı.

Prof. Dr. Mandal, kısa ve uzun vadeli dönemde ülkemizin ve dünyanın karşı karşıya bulunduğu deprem, pandemi, iklim değişikliği, gıda arz güvenliği gibi zorlukların daha karmaşık, dinamik ve değişken zorluklar olduğunu, bu zorluklar karşısındaki çözüm noktalarının yeterli olmadığını dile getirdi. Çocuklarımız, gençlerimiz açısından bakıldığında, geleceğin çok umutlu görünmediğine işaret eden Mandal, "Bilim insanlarından çözüm bekleyen konular tek bir disiplinin çözebileceği veya bir ülkenin kendi içerisindeki yetkinliklerle katkı verebileceği konular olmaktan çıkmıştır. Bu başlıklara baktığımız zaman daha yenilikçi yöntemlerle bilgi üretme yöntemine, insan kaynağı geliştirme yöntemine ihtiyaç var. Bunun için de birden çok disiplinin birlikte çalışmasına ihtiyaç var ki malzeme bilimi bu anlamdaki en kolay ve en önemli örneklerden bir tanesi" diye konuştu.

Birlikte iş yapma kavramına değinen Mandal, "İş birliğinde paydaşlara düşen görevler var. Her paydaş kendi görevini yaptığı zaman, tanımlanmış somut ilişki açısından başarıya ulaşmak kolay. Ama her paydaş kendi rolünü yapıp bıraktığı zaman mükemmel bir sonuca ve mükemmeliyete ulaşmak kolay değil. O yüzden aradaki etkileşimin başından sonuna kadar birlikte insan kaynağı kullanmak, birlikte altyapı kullanmak önemli. Bunu pandemi döneminde dünya da test etti. Biz de aşı ve ilaç geliştirme çalışmalarımızda test ettik. Aşı ve ilaç geliştirme çalışmalarımızda, başarı öyküsüne dönüştürdüğümüz aşamalarımız oldu. Bundan dolayı da Türkiye'deki bilim insanlarımıza emek, çaba ve gayretlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Çünkü akademisyenler genelde daha bireysel ve kendi çalışma gruplarıyla ilerlemeyi tercih ediyor. Ama bu kadar zor konularda hızlı beklenen ve sonucunun toplumu çok ilgilendirdiği başlıklarda çalışma yönteminin farklılaşması bir gereksinim" diye konuştu.

Kısa ve uzun vadede karşılaşacağımız güçlüklerin daha sistematik yani teknolojinin amaç değil önemli bir araç olduğu güçlükler olduğunu belirten Mandal, bu güçlüklerin sosyal ve beşeri bilimlerle birlikte yani toplum bilim boyutuyla birlikte ele alınmasının gerekliliğine vurgu yaptı.

Tüm dünyada uluslararası iş birliklerinin de bu yönde evrilmeye başladığını kaydeden Mandal, Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedeflerinin 17 başlığının tamamının bunun üzerine olduğunu söyledi. TÜBİTAK olarak şu an 65 ülke ile iş birliğimiz olduğunu ifade eden Mandal, şöyle devam etti: "İş birliğimizin olduğu 65 tane ülkeden biri Almanya. Almanya'yla iş birliği yaptığımız üç kurum var. Humboldt bursları, kendimin de faydalanmış olduğu bir program ama ikili iş birliği noktasında bizim Araştırma Bakanlığı, emniyetle beraber programımız var. Ama buranın en büyük problemi daha fazla insan kaynağı hareketliliğini esas alan yani araştırmacının yapılmasını, alt yapısını veya araştırmacının giderlerini karşılayan bir program değil. O yüzden bir rekabet uyguluyoruz. Yani TÜBİTAK olarak biz gerçekten bu konuda daha pozitif eğilimliyiz."

Almanya ile daha fazla araştırma, iş birliği yapmayı istediklerini kaydeden Mandal, Almanya'nın insan kaynağı ve hareketliliğini desteklediğini belirterek "Türkiye'deki bilim insanlarımız, araştırmacılarımız açısından mükemmeliyet uyguluyoruz." dedi.

Avrupa Komisyonu Çerçeve Programları kapsamında en fazla iş birliğı yaptığımız ülkenin Almanya olduğunu ifade eden Mandal, “Almanya açısından Türkiye birinci ülke olmayabilir. Bizim şu an en son bugün itibariyle 263 projemiz desteklenmiş Ufuk Avrupa kapsamında. 2021 yılından itibaren bu rakam gerçekten çok iyi bir rakam. Çok çok çok daha iyisini yapacağız inşallah sizlerle birlikte” diye konuştu.

Avrupa Komisyonu ile yapılan tüm müzakerelerde, hem Ufuk2020 Programının son döneminde hem de Ufuk Avrupa Programının başlangıçtaki ilk iki yılında elde ettiğimiz başarıların çok kıymetli olduğuna dikkat çeken Mandal, “7 yıllık Ufuk2020’de koordinatör sayısı olarak toplam 29’a ulaşmıştık, Ufuk Avrupa’da ikinci yılın sonunda 29’a ulaştık. Yani, toplam yedi yıllık birikimi biz neredeyse iki yılda elde ettik. Avrupa’da Türkiye’nin potansiyeli çok yüksek. Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen her iki projenin bir tanesinde Alman ortaklarla çalışıyoruz. Dolayısıyla bizim Almanya’yla Ufuk Avrupa üzerinden potansiyellerimizi görüyoruz ve bu potansiyeller sonuca da dönüşüyor.” ifadelerini kullandı.

TÜBİTAK Koordinasyonunda Türkiye’nin EUREKA dönem başkanlığını hatırlatan Mandal “EUREKA kapsamında şu an 112 proje desteklenmiş. Bunun 23 tanesinde Alman ortak yer alıyor. Burada da yüzde 20 bir gibi bir oranımız var. Yani burada da yine iyi ama potansiyelimizin hala yüksek olduğunu da düşünüyoruz” diye konuştu.

Kendisinin de başkanlığını yürüttüğü WAITRO’ya da değinen Mandal, “Yıllarca WAITRO’nun sekreteryasını yürüten Almanya ile yakın ilişkilerimiz çok yönlü sürüyor.” dedi. Mandal, Almanya ile burada çok iyi bir stratejik ortaklığımız olduğunu, bizi tam desteklediklerini ifade etti.